DAILY اراده

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۸۰۲

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

لسم کال - دویمه دوره، ۸۰۲ مه گڼه، پر له پسې ۱۸۶۹ گڼه د ۱۳۸۹ ل ـ دغبرګولي ۲۵ مه - د سې شنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د رجب المرجب ۳ مه ۲۰۱۰ د جون ۱۵ مه

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

افغانستان د تیکواندو په لوبه کې لومړی مقام وګاټه

د افغانستان د المپیک ملي کومیټه وایي په هند کې د تکواندو په څلورمه سیالۍ کې افغان تکواندو لوبغاړو ۲۸ بېلابېل مډالونه راوړل.

د المپیک ملي کومیټې د تکواندو ملي فدراسیون وایي، دغه سیالۍ د روان ۱۳۸۹ کال د جوزا/ غبرګولي پر ۲۱مه په هند کې پیل شوې وې .

د تکواندو د ملي فدراسیون په یوه خبرپاڼه کې راغلي، په هند کې د تکواندو سیالیو ته درې افغان لوبډلې تللې وې، چې ۲۸ بېلابېل مډالونه یې هېواد ته راوړل.

۳مخ

تردیدهای ناتو در قندهار

نیروهای ناتو که نهمین سال حضور خود در افغانستان را سپری می‌کنند، در روزهای اخیر از آغاز عملیات جدید نظامی در قندهار سخن به میان آورده‌اند.

آنها که پیش از این عملیات در هلمند را اجرا کرده بودند، اکنون براین ادعا اند که به دنبال دور جدید حملات به مواضع طالبان در قندهار می‌باشند. این ادعا در حالی مطرح می شود که روند تحولات نشانگر تردید این کشورها برای آغاز این تحرکات در منطقهٔ مذکور را دارد؛ چرا که برای رسیدن به این مسأله با چالش های زیادی مواجه هستند.

اولا به رغم ادعاهای مطرح شده، عملیات آنها در هلمند به ویژه در ولسوالی مارجه چندان دستاوردی نداشته است؛ چنانکه طالبان همچنان به فعالیت های خود در این ولسوالی ادامه می‌دهند. هراس از تکرار ناکامی‌های هلمند، از موانع آغاز عملیات در قندهار می‌باشد.

ثانیا برخلاف ادعاهای گذشته مبنی بر اتحاد میان اعضای ناتو، روند تحولات از چالش های گستردهٔ داخلی میان آنها حکایت دارد؛ اختلاف تا تأمین سرباز و مصارف جنگ و طرح برخی کشورها مانند پولند برای خروج از افغانستان، نارضایتی اعضا از قوماندانی مطلق امریکا بر ناتو ازجملهٔ این چالش هاست. این اختلاف ها چنان گسترده شده که حتا راسموسن منشی عمومی ناتو در نشست بروکسل ضمن اعتراف به این مسأله، خواستار عدم کاهش بودجهٔ نظامی اعضای ناتو شده است. ناتو برای جبران این مسأله، حتا به روسیه نیز، روی آورده است.

ثالثا روند تحولات افغانستان پس از ۹ سال جنگ نشان می‌دهد که نه تنها طالبان ضعیف نشده‌اند، بلکه به قدرت آنها افزوده گردیده است. انهدام تجهیزات و تانکرهای سوخت رسان برای ناتو و نیز، بالا رفتن تلفات نیروهای

ص۳

کشور غنی، اما ملت فقیر

افغانستان کشوری است که از لحاظ داشتن ذخایر بزرگ معدنی در جهان، جایگاه خاصی خود را دارد، این ذخایر به خاطر حایز اهمیت که از سویی دست ناخورده باقی مانده است و از سوی دیگر، مقدار و ارزش آن بسیار بلند است.

روزنامهٔ نیویارک تایمز امریکا در شمارهٔ دیروز خود با بیان این مسأله، نوشت: زمین شناسان امریکایی ذخایر معدنی دست نخورده به ارزش حدود یک تریلیون دالر را که شامل ذخایر فراوانی از مس و لیتیوم می‌باشد، در افغانستان کشف کرده اند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از واشنگتن، مقام‌های ارشد دولت امریکا به این روزنامه گفته اند، این ذخایر که رگه‌های عظیمی از آهن، طلا ، نیوبیم و کبالت نیز، جزو آن است، به اندازه یی است که می‌تواند، این کشور جنگ زده را به یکی از صادرکننده گان عمدهٔ مواد معدنی جهان تبدیل کند.

نیویارک تایمز نوشت، ذخایر بالقوهٔ لیتیوم افغانستان به اندازهٔ ذخایر کشور بولیوی است که در حال حاضر، بزرگترین ذخایر شناخته شدهٔ جهان را داراست.

لیتیوم مادهٔ معدنی کلیدی است که در بتری‌های قابل شارژ و نیز هرچیزی از تیلفون‌های همراه و لپ تاپ گرفته، تا وسایط الکتریکی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نیویارک تایمز به نقل از یک یادداشت داخلی وزارت دفاع امریکا پنتاگون ادامه می دهد، افغانستان به قدری ذخایر لیتیوم دارد که می‌تواند، دراین زمینه همانند عربستان سعودی باشد که بالاترین میزان نفت را داراست.

مقام‌های امریکایی گفته اند، ذخایر آهن و مس به قدری است که می‌تواند، افغانستان را به یکی از تولید کننده گان اول جهان تبدیل کند.

جنرال دیوید پترائوس، قوماندان عمومی امریکا در منطقه به نیویارک تایمز گفته است:

ذخایر بالقوهٔ حیرت آوری در افغانستان است؛ البته اگرهای زیادی هم وجود دارد، اما فکر می‌کنم، این ذخایر به طور

ص۳

پر ۲۰۰۹ کال سلګونه افغان ماشومان وژل شوی

د جنګ ځپلو ماشومانو د ځار اداري په خپل یوه نوي رپوټ کې، چې د غبرګولي پر څلورویشتمه یې خپور کړی وایي، چې په افغانستان کې پر دوه زره نهم میلادي کال (دري سوه شپږځلوېښت) ماشومان د نړیوالو ځواکونو او وسلوالو مخالفانو په جګړو، ځان وژونکو حملو او نورو پوځي پېښو کې وژل شوي دي.

په داسې حال کې چې لاهم په افغانستان جګړه روانه ده، د بشر د حقونو د دفاع اداري په ځانګړي ډول د ماشومانو د حقونو څخه د دفاع اداري وایي، چې په وسلوالو او ځان وژونکو حملو کې سلګونه افغان ماشومان وژل شوي او ډېر نور یې هم ټپیان شوي دي.

هغه رپوټ، چې د لندن میشتې واچ لیست یا د وسلوالو پېښو او جنګ ځپلو ماشومانو د خوندیتوب د ځار اداري خپور کړی، وایي پر ۲۰۰۹ کال ۱۰۵۰ ماشومان په جګړیزو پېښو کې وژل شوي دي او همدارنګه ۳۴۶ نور یې د بېوازې د بهرنیو ځواکونو د شپې او هوایي عملیاتو په نتیجه کې وژل شوي دي.

د دغه سازمان د بشر د حقونو د څېړنې او دفاع رییسه

۳مخ

په ګودام کې اورلګېدنې سلګونه زره ډالر زیان واړاوه

په مزارشریف کې د نساجي فابریکې مسوولان وایي، چې په دغه فابریکه کې د یوه تولیدي شرکت ګودام کې د اور لګېدنې له امله شپږ سوه زره امریکایي ډاله زیان واوښت.

د نساجي فابریکې رییس انجنیر محمد شریف د غبرګولي پر ۲۴مه وویل، چې سهار مهال پنځه بجې د دغې فابریکې په یوه ګودام کې، چې د اتحاد جاوېدان د خوراکي توکو د تولید شرکت ته یې په کرایه ورکړی و، اور ولګېد.

نومورې زیاته کړه، چې سر ببره پر دې، چې په نیم ساعت کې اطفائیه ور ورسېده، خو شرکت ته

۳مخ

سربازان ما در افغانستان با چالش‌های زیادی مواجه اند

این مشکلات از سوء مدیریت دولت قبلی در زمینهٔ هزینه و بودجهٔ جنگ ناشی می‌شود

وزیر دفاع بریتانیا اعلام کرد، به رغم فشارهای سیاسی و بودجه‌یی برای پایان دادن به جنگ افغانستان، بریتانیا در جنگ افغانستان سراسیمه نخواهد شد.

لیام فاکس دیروز در یک سخنرانی در موسسهٔ پژوهشی خدمات متحد سلطنتی موسوم به راسی گفت: نیروهای بریتانیایی با چالش‌های گسترده‌یی در افغانستان رو به رو هستند و این مشکلات از سوء مدیریت دولت قبلی در زمینهٔ هزینه و بودجهٔ جنگ ناشی می‌شود.

فاکس گفت: ما باید برای پول ارزش بیشتری قایل شویم و آن را هنگام خرید تجهیزات به خوبی هزینه کنیم.

وی افزود: ما به تصمیم‌های سختی در این زمینه نیاز داریم و باید به ویژه در وزارت دفاع کارآمدتر باشیم.

هیچ شکی نیست که ما به اصلاح و تغییر نیاز داریم. اما نمی‌توانیم، اجازه دهیم، افغانستان دوباره به

ص۳

مریضانی که به داکتر نمی رسند

۲

دلوی او ببنونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

شهر کابل روز تا روز تنگتر می شود

در دنیا هیچ پایتختی به اندازهٔ کابل در بی صاحبی و ناهنجاری دست و پا نمی زند و این را هر تازه واردی به این شهر در اولین نگاه به آسانی درک کرده می تواند. در این میان کار کمپنی های تولید چک و دیوار سمنتی به شدت رونق گرفته و بازار شان پیوسته گرم و گرمتر می شود و گفته می شود که برخی از این کمپنی ها با مقام های ارشد دولتی پیوند دارند و با این موهبت قادر اند که کل کابل را در زیر این دیوارها گور کنند. اینکه چه مقامی مسوول گذاشتن این همه چک و دیوار سمنتی و بندش راه ها می گردد، روشن نیست. هرکسی دفتری باز کرد و یا حتا در مقابل درب خانه اش می تواند، از این دیوارها و چک ها بگذارد و با گذاشتن غرفه ها، پیاده رو ها را بند کنند و هرکس سر به خود می تواند، هر راه، پیاده رو و جاده یی را مسدود نماید؛ چند فرد مسلح را بگمارد و پاتک بیاندازد و راه عمومی را در اشغال خود درآورد. همین اکنون در هیچ منطقه یی از شهر کابل نیست که جاده ها و کوچه های بند نشده باشد و کابل به شهری می ماند که فکر می شود، همین امروز در برابر حملهٔ عظیمی از سوی چند لشکر قرار می گیرد. برخی از این احتیاطات با توجه به وضعیت خاص امنیتی در شهر کابل قابل توجیه است، اما اکثر این راهبندی ها، قطعاً توجیهی نداشته و این کار، خودسر صورت می گیرد. اینکه مثلا در برابر درب یک حویلی فلان قوماندان، رهبر جهادی و غیرجهادی و یا دفتر امنیتی این کار صورت بگیرد، مردم چندان اعتراضی ندارند، اما جالب اینجاست که هرکسی دل شان خواست، جاده یی را مسدود می سازد و در آغاز کوچه، نیروهای امنیتی دولتی و یا کمپنی های امنیتی را جابجا ساخته و راه عمومی عبور و مرور مردم را می بندند. این به خاطری که علاوه به ترس این افراد را از کارهایی که کرده اند، نشان می دهد و برای شان احساس امنیت نمی کنند، بلکه نوعی نمایش و ابراز زورمداری هم است؛ به خاطری که برخی از این زورمداران در زمان جنگ های کابل به این کار عادت کرده «بزرگی» خود را در آزار و اذیت مردم می بینند.

یکی از این «پوشش های امنیتی» دیوار چینی در برابر وزارت داخله است. بعد از آنکه اتمر به این سمت نایل شد، او سرک مقابل این وزارت را با چک چند رده یی چنان بست که حال هیچ وسیله یی از مقابل آن عبور و مرور کرده نمی تواند و وزارت را با این دیوارها از آن سوی جاده که لیسهٔ دخترانهٔ ملالی در آنجا قرار دارد، جدا ساخت و نا گفته اعلان کرد که هرچه سر این دختران می آید بیاید، فقط باید وزارت را مصئون داشت، تا جایی که خود وزیر صاحب تمام اداره اش را پولادین و ضد گلوله ساخت. این مسوول به اصطلاح اول امنیتی که بیشتر به فکر زنده ماندن خود و به توب دادن دختران مکتب می باشد، چگونه مردم بر او باور می کنند که او قادر به تأمین امنیت شهروندان پایتخت شده می تواند؟ این یکی از راه های مهم عبور و مرور وسایط بود و مردم کابل از آن بسیار استفاده می کردند، اما این راه بدون اینکه برای مردم توضیحی داده شود، به وسیلهٔ این وزیر کاملا مسدود گشت و حال دل مردم که از کجا می روند و از کجا می آیند!!

در تمام دنیا سرک و پیاده رو مربوط به عوام الناس بوده و قانوناً کسی صلاحیت مسدود کردن آنها را ندارد، اما مسوولان دولتی و غیردولتی در کابل به چنین قانون، کوچکترین توجهی نداشته و هر لحظه که دل شان بخواهد، اقدام به بندش پیاده رو ها، سرک های فرعی و جاده های عمومی را کرده می توانند. بی آنکه این مسوولان پروای مردم و قانون را داشته باشند، وقتی از جاده یی عبور می کنند، تا ساعت ها راه های عمومی و فرعی را می بندند و به هیچ عنوان، اجازهٔ عبور و مرور را برای وسایط و مردم نمی دهند، تا جایی که فکر می کنی این «مقام» از دریای گلوله و آتش می گذرد. در این میان، داستان های غم انگیز بسیاری وجود دارد که با این توقف ها و راهبندی ها چقدر زنان باردار از رفتن به شفاخانه ها باز داشته شده و در موتر ولادت کرده اند و حتا جان برخی از این زنان در این مسیرها از دست رفته و مرده اند. علت اینکه اینان به چنین کارهایی دست می زنند، این است که در قدم نخست از مردم عجیب و غریب هراسی دارند و دوم، اگر چنین کاری نکنند، مردم چه می دانند که این معاون رییس جمهور و یا این وزیر و وکیل چقدر مهم می باشد. وقتی موتر تونسی در جایی توقف کند، مورد حملهٔ ترافیک قرار می گیرد و باید رانندهٔ بدبخت این بها را با پرداخت پول یک روزهٔ کارش به رشوه بپردازد، اما اینکه واسکت پوشی مخابره یی در دست دارد و ساعت ها راه عمومی را می بندد، تا «جناب معظمی» از آن عبور کند، کسی به او گفته نمی تواند که بگوید به روی چشمت ابروست. در این جریان کاری از دست مردم ساخته نیست و راننده گان وسایط و سواری های هزاران موتر متوقف شده، هزاران دشنام رکیک و کوچه یی را از خشم و نفرت نثار شان می کنند.

از چندی به اینسو در شهر کابل حرکت معکوسی وجود دارد و آن اینکه هر چه تعداد وسایل نقلیه و نفوس اضافه می گردد، به همان پیمانه، تلاش صورت می گیرد، تا سرک ها بسته شود و گنجایش کابل برای پذیرش وضعیت جدید از میان برود. این را که این کار تا چه زمانی ادامه خواهد یافت، بستگی به شرایط دارد و چون همه می دانیم که ناامنی های کنونی تا مدت های مدیدی از میان نخواهد رفت و اینان نیز، همچنان بر اریکهٔ قدرت باقی خواهند ماند؛ پس برای این تنگ و تنگتر شدن شهر کابل نمی توان پایانی را پیشبینی کرد. کرزی که برای رفع این محدودیت ها فرمانی صادر کرد، هم عملی نشد، پس این کار تا لایتناهی ادامه خواهد داشت و کسی هم پرسانی نخواهد کرد.

مریضانی که به داکتر نمی رسند

واسع سروش

در فراه برای همه مریضان، تنها یک داکتر زن وجود دارد.

"مریضان زیاد است، نوبت نمی رسد، می رویم و دوباره برمی گردیم؛ اگر پول داشته باشی، مریض خود را برای تداوی به پاکستان می بری، ورنه باید با این وضعیت بسازی و یا هم اینکه مریض از بین برود".

این سخنان یکی از صدها نفری است که در ولایت فراه، در غرب افغانستان، منتظر دیدار با داکتر است.

در سراسر ولایت فراه، تنها یک داکتر زن وجود دارد و این مسأله، مشکل جدی یی را سر راه زنان این ولایت قرار داده است.

خانواده ها در فراه که از ولایت غرب افغانستان به شمار می رود، حاضر نیستند، زنان را برای تداوی نزد داکتران مرد ببرند.

در نتیجه، برای تداوی، یا از روش های غیرمسلکی و سنتی کار می گیرند و یا هم - اگر پول کافی داشته باشند، - مریضان خود را به پاکستان می برند.

مسوولان دولتی در فراه می گویند، مشکلات امنیتی در این ولایت، و نگاه سنتی جامعه، از دلایل اصلی کمبود خدمهٔ صحی در این ولایت است.

عبدالجبار شایق، رییس صحت عامهٔ فراه می گوید: " فعلا در این ولایت، یک دوکتورس (داکتر زن) مسلکی داریم".

او می گوید: "کارمندان زن در فراه، باید ساکنان همین ولایت باشند، اما متأسفانه کارمندان کافی (زن) از این ولایت نداریم و کارمندانی را که از دیگر ولایات باشند، طبعا مشکلاتی در انتقال، بودوباش (اقامت) و نحوهٔ کارشان موجود است".

به گفتهٔ رییس صحت عامهٔ فراه، با توجه به وضع موجود، داکتران زن از دیگر ولایات حاضر نیستند، با قبول هزاران خطر، در فراه کار کنند.

نگاه سنتی جامعه:

کمبود داکتر زن در فراه باعث شده، تا ولادت هایی که در مراکز معالجوی این ولایت صورت می گیرد، به جای داکتران مسلکی، از سوی قابله های آموزش دیده انجام شود.

شایق می گوید، فراه با مشکل جدی کمبود داکتران زن رو به رو است.

هرچند مسوولان صحت عامهٔ فراه، کار این قابله ها را معیاری و استندرد می خوانند، اما می گویند، در صورت بروز مشکلات جدی، آنها مجبور هستند، از داکتران مرد کمک بگیرند؛ کاری که از سوی مردم محل قابل قبول نیست.

افغان ها در بسیاری از مناطق افغانستان، از جمله در فراه، حاضر نیستند، زنان را برای تداوی نزد داکتران مرد ببرند.

لیلا، یکی از پرستاران در شفاخانهٔ فراه می گوید، امکانات آموزش های مسلکی و علمی برای آنها فراهم نیست، تا بتوانند نیروی زنان را در شفاخانه افزایش دهند. ص۳

پولیس های معتاد، در دسر جدید افغانستان

نفوذ نیروهای پولیس به شبکه های قاچاق مواد مخدر برای شناسایی آنها، سبب کشیده شدن آنها به اعتیاد شده است.

به گزارش شبکهٔ تلویزیونی الجزیره، پولیس بودن در افغانستان کار پر خطری است و برخی همین نگرانی ها را علت کشیده شدن شان به سمت مواد مخدر باید توصیف کرد.

این شبکه افزود، برخی از نیروهای پولیس افغانستان می گویند، وقتی در ایران آواره بودند، به مصرف مواد مخدر روی آوردند، اما فعالیت به عنوان پولیس سبب بدترشدن اعتیاد آنها شد.

این سربازان پولیس معتاد می گویند، مواد مخدر سبب می شود، نیروهای پولیس بتوانند، برای مدت طولانی تری در هنگام ماموریت بیدار بمانند و هنگام مقابله با نیروهای طالبان بتوانند، با جسارت بیشتری بجنگند.

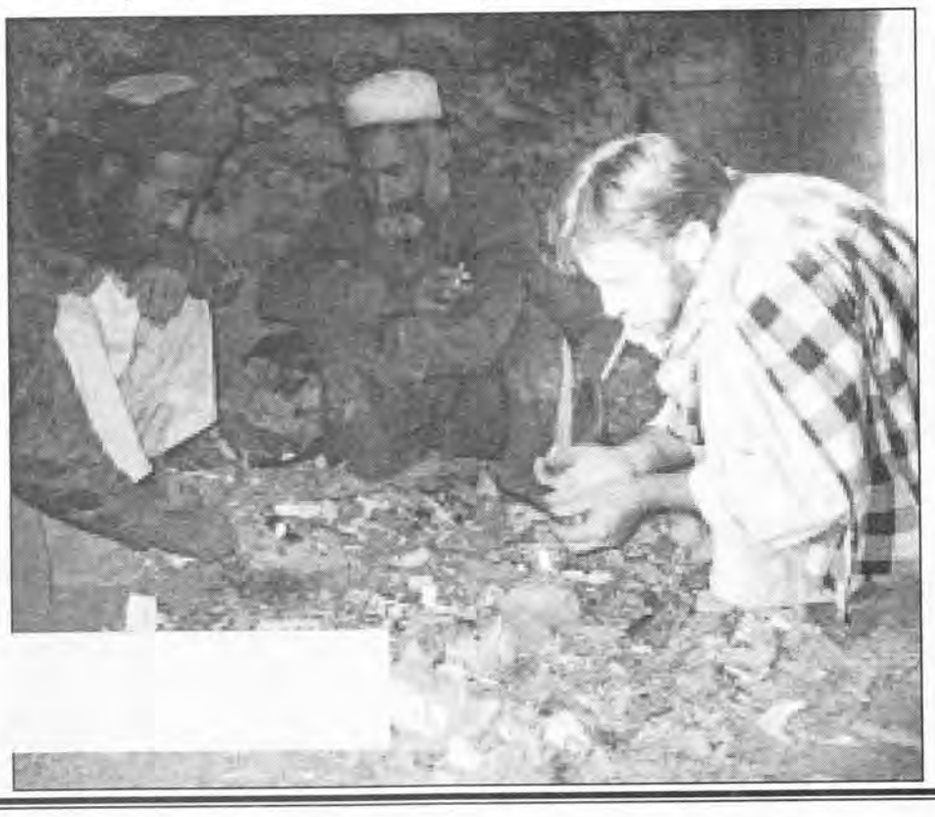

از سه ماه پیش که مرکز ویژهٔ تداوی پولیس های معتاد در افغانستان افتتاح شده است، ۷۰۰ سرباز پولیس معتاد شناسایی شده و تحت تداوی قرار گرفته اند و روز به روز بر تعداد این افراد افزوده می شود. آمار دقیقی از میزان گسترده گی اعتیاد در میان نیروهای پولیس افغانستان وجود ندارد. برخی گزارش ها تعداد این افراد را ۴۰ درصد کل نیروهای پولیس ملی در برخی ولایت ها، ارزیابی می کنند.

نکتهٔ جالب توجه اینکه، نیروهای پولیس افغانستان در خط مقدم مبارزه با مواد مخدر قرار دارند و درنتیجه، این افراد باید برای مقابله با قاچاقچیان مواد مخدر اقدام کنند، ولی خود به دام اعتیاد گرفتار و در برخی موارد از همین راه، مواد مخدر مورد نیاز شان به دست می آورند.

کشور غنی، اما ملت ...

بالقوه یی بسیار عظیم است.
جلیل جمریانی مشاور وزیر معادن افغانستان به این روزنامه گفته است:
این ذخایر، رکن اقتصاد افغانستان خواهد شد.
براساس این گزارش، گروه کوچکی از زمین شناسان امریکایی و مقام های پنتاگون این ذخایر را به کمک نمودارها و یافته‌هایی کشف کردند که توسط کارشناسان معادن اتحاد جماهیر شوروی در زمان اشغال افغانستان توسط نیروهای این کشور، در دههٔ ۱۹۸۰ گردآوری شده بود.
این روزنامه می‌نویسد، زمین شناسان افغان که به منظور حفاظت از این نمودارها در طول هرج و مرجی که پس از خروج نیروهای شوروی سابق در افغانستان پدید آمد، نمودارها را به خانه های شان برده بودند، در سال (۱۳۸۰ (۲۰۰۱) با سرنگونی رژیم طالبان آنها را ارایه کردند.
احمد هژبر، یک انجنیر افغانی که در دههٔ ۱۹۷۰در وزارت معادن افغانستان فعالیت داشت، به نیویارک تایمز گفته است: نقشه‌هایی وجود داشت، اما به خاطر ۳۰ تا ۳۵سال جنگ، بهره برداری از این ذخایر صورت نگرفت.
مقام‌های امریکایی به این روزنامه گفته اند، حامد کرزی رییس جمهور افغانستان اخیرا در جریان خبر این یافته‌ها قرار گرفته است.
بر اساس این گزارش، افغانستان در حال حاضر، زیر ساخت های مناسبی برای استخراج این معدن ندارد؛ از همین رو، سال ها طول می کشد، تا این معدن به بهره برداری برسد.
این روزنامه در ادامه می نویسد: این ثروت نهفته در معدن می تواند، رقابت کشورهایی چون هند، چین و روسیه را برای افزایش حضور در افغانستان به منظور استخراج لیتیوم افزایش دهد.
پیش از کشف این معدن، چین به میزان چهار میلیارد دالر در معدنی در نزدیکی کابل (معدن مسک عینک لوگر) سرمایه گذاری کرده بود.
این سرمایه گذاری بزرگترین سرمایه گذاری انجام شده در افغانستان در بخش غیرنظامی بود.

مریضانی که به داکتر ...

او می گوید، بسیاری از کارمندان صحی در شفاخانهٔ فراه، آموزش های قابله گی دیده اند و در حدی نیستند که بتوانند، مشکلات مریضان را به تنهایی و بدون کمک یک داکتر به پیش ببرند.
با آنکه وزارت صحت عامهٔ افغانستان دستاوردهای خود را در عرصهٔ ارایهٔ خدمات صحی به افغان ها در سال های اخیر "چشمگیر" می خواند، اما هنوز این کشور از نگاه خدمات صحی، در میان فقیرترین کشورهای جهان قرار دارد.
در بسیاری از ولایت های افغانستان، فاصله شفاخانه ها و مراکز صحی از خانه های مردم زیاد است و مریضان، برای رسیدن به مراکز صحی، مجبور هستند، فاصله های زیادی را که در بسیاری موارد دشوارگذار نیز است، بپیمایند.

تردیدهای ناتو در ...

خارجی گواهی براین مسأله است؛ با تشدید کشتارهای ملکی توسط قوای ناتو، گرایش های مردمی به طالبان افزایش یافته که این مسأله نیز، چالش هایی برای ناتو به همراه داشته است.
رابعا ناتو در حالی همچنان به سیاست جنگ و کشتار تاکید دارد که در مقابل دولت مرکزی افغانستان به ریاست جمهوری کرزی اصل آشتی ملی و مذاکره با طالبان را در پیش گرفته است.
این مسأله، اختلاف ناتو و دولت مرکزی افغانستان را به همراه داشته است.
به هر تقدیر می‌توان گفت که ناتو برای آغاز عملیات در قندهار، به رغم وعده‌های مطرح شده، با چالش های گسترده‌یی مواجه است که برگرفته از مشکلات داخلی آن و تحولات افغانستان و منطقه می‌باشد. امری که موجب شده، تا بسیاری از ناظران سیاسی شکست زودهنگام این طرح را دور از ذهن ندانند.

قاسم غفوری

سربازان ما در افغانستان با چالش‌های ...

مامنی برای تندروان القاعده تبدیل شود. جنگ در افغانستان اولویت اول ماست و تلاش خواهیم کرد، نیروهای ما در آنجا به بهترین وجه حمایت و پشتیبانی شوند.
فاکس افزود: زمانی برای ما باقی نمانده، تا بخواهیم سراسیمه شویم. ما باید زبانی را بیابیم که بتوانیم، با استفاده از آن افکار عمومی را با خود همراه کنیم.
دیوید کامرون صدراعظم بریتانیا نیز دیروز طی سخنانی در مجلس عوام دیدگاه‌های خود را دربارهٔ افغانستان تشریح کرد.
دیلی تلگراف گزارش داد، دیدگاه دولت جدید بریتانیا دربارهٔ افغانستان شامل موارد زیر خواهد بود:
- افزایش تلاش دولت برای متقاعد کردن افکار عمومی که ماموریت در افغانستان در حال پیروزی است و نیروهای دولتی افغانستان می‌توانند، کشور خود را اداره کنند.
- کاهش معیار موفقیت در افغانستان از یک کشور کاملا پایه دار به کشوری با پایداری نسبی.
- تعهد آشکار به بازبینی استراتیژی جنگ افغانستان با کمک امریکا به طوری که بازگشت سربازان از جولای سال آینده آغاز شود
بریتانیا در حال حاضر، حدود ۱۰هزار سرباز در افغانستان دارد که در ولایت ناآرام هلمند مستقر می باشند و از سال ۲۰۰۱ تا کنون در حدود ۳۰۰ سرباز در این کشور شده اند.

افغانستان د تیکواندو په لوبه ...

په دغو سیالیو کې ښلابېلو افغان لوبډلو ګډون کړی و.
د المپیک ملي کومېټه وایي افغان لوبغاړي وتوانېدل، چې ۱۵ طلایي مډالونه، ۷ نقره یي او شپږ برونزي مډالونه ترلاسه کړي، چې په دې سره یې په لوبو کې لومړی مقام وګټه.
په دغو سیالیو کې شپږو هېوادونو ګډون درلود.
د بي بي سي د راپور له مخې، افغانستان پر ۲۰۰۶ کال هم په هند کې د تیکواندو په لوبو کې لومړی مقام ګټلی و.
د افغانستان د المپیک کومېټه دا بریالیتوب د خپل هیواد لپاره لوی ویاړ بولي.

په ګودام کې اور لګېدنې سلګونه ...

یاد زیان واوښت.
د هغه په وینا، په دغه ګودام کې شرکت خپل خوراکي توکي ځای پر ځای کړي وو، چې ممکن د کارکوونکو د بې احتیاطی له امله به په کې اور لګېدلی وي.
انجنیر شریف وویل، چې د شرکت د توکو د سوځېدنې ترځنګ د ګودام چت او د یوې خوا دېوالونه هم زیانمن شول.
د اتحاد جاوبدان د خوراکي توکو تولیدونکي شرکت مدیر انجنیر محمد قاسم وویل، چې په دغه ګودام کې د شرکت د نژدې ۶سوه زره امریکایي ډالرو په لګښت خوراکي توکي ځای پر ځای شوي وو.
نوموړي زیاته کړه: ((په ګودام کې چې څه وو، ټول وسوځېدل.))
د هغه په وینا، په ګودام کې د نورو خوارکي توکیو ترځنګ زیاته برخه غوړي، د جوارو اوړه او داسې نور مواد ځای پر ځای شوي وو.
انجنیر قاسم وویل، چې اور د برېښنا د مزو د شارټ له مله لګېدلی دی.
نوموړي زیاته کړه، چې دوی په دغه ګودام کې تولیدي چارې نه ترسره کولې، چې له املې یې اور لګېدلی وي، هغه وویل، چې یوازې د ګودام کار یې ځینې اخیست.
د هغه په وینا، د دوی شرکت ببلابېل ډوله کېک، بسکټ او پاپړ تولیدوي.
امنیتي چارواکو په نساجي فابریکه کې د اور لګېدنې د تایید ترځنګ وویل، چې په دې اور کې چاته مرګ ژوبله نه ده اوښتې.
د بلخ ولایت امنیه قوماندان جنرال عصمت الله علیزي په سیمه کې پژواک اژانس ته وویل، چې دوی وتوانېدل، چې د اوروژنې د موټرو په مرسته د اور مخه ونیسي.
نوموړي زیاته کړه، چې که یو څه بې غوري شوې وای، نو د ګودام شاوخوا وړیو د اور اخیستنې له امله به په ټوله فابریکه کې اور لګېدلی وای.
د نساجي فابریکې رییس وویل، دغه فابریکه چې د تېرو نژدې درې یو لسیزو راهیسې فعالیت کوي، د تېرو درې کلونو را په دې خوا په کې نهه نورې وړې فابریکې فعالې کړي دي، چې ۴۵۰کسانو ته پکې د کار زمینه برابره شوې ده.
دیادونې وړ ده، چې دوې شپې مخکې د ننګرهار په جلال اباد ښار کې هم داور لګېدنې له امله ۳۶۰ دوکانونه وسوځېدل، چې هټیوالو ته یې سلګونه میلیونه افغانۍ زیان واوښت.

پر ۲۰۰۹ کال سلګونه افغان ...

جمیله عمر وایي، چې افغان دولت باید د افغان ماشومانو د ژغورنې او ساتنې لپاره جدي او اوږد مهالي پروګرامونه پیل کړي.
موږ له افغان حکومت څخه غواړو، چې د ماشومانو د بشري حقونو د ملاتړ لپاره اوږد مهالي پروګرامونه او ستراتیژۍ پیل کړي.
په لرې او جګړه ییزو سیمو کې باید د افغان کوچنیانو د ژغورنې او ملاتړ لپاره افغان دولت مخکې له مخکې پر یوه ښه مېکانیزم او پروګرام کار وکړي".
د وسلوالو پېښو او جنګ ځپلو کوچنیانو د خوندیتوب د ځار اداره یا واچ لېست هر کال په جګړیزو هیوادونو کې دا څېړنه کوي او د جګړې له اړخونو سره یې په اړه خبرې کوي.
په دغه رپوټ کې راغلي دي، چې دوه لکه نور افغان ماشومان په جګړو کې معیوب شوي او په پاکستان او ایران کې هم د افغان کډوالو ۱،۵ میلیونه برخه هم ماشومان جوړوي.
رپوټ زیاته وي، په جګړه ییزو سیمو کې په سلو کې ۴۳ ماشومان روغتیایي او ښوونیزو اسانتیاوو ته نه رسېږي.
د افغانستان د بشر د حقونو خپلواک کمېسیون هم دغه رپوټ منې او وایي، په جګړه ځپلو سیمو کې اوس هم ماشومان له درنو کارونو او لوړې کړېږي.
د افغانستان د بشر د حقونو د ماشومانو د پروګرامونو همغږی کوونکی محمد حسین نصرت وایي، چې دوی د ماشومانو د حالت د څېړلو لپاره یوه ځانګړې ډله تاکلې.
"له بدمرغه د هغو ماشومانو د روغتیایي حالت په اړه، چې د هېواد په نا امنو سیمو کې په وسلوالو پېښو کې ژوبلېږي او زیان وررسېږي، خپله ژوره اندېښنه ښیو.
د افغانستان د بشر د حقوقو خپلواک کمېسیون د دغه ډول پېښو د څېړلو او هغوی ته د لاس رسي په خاطر یوه ځانګړې ډله تاکلې ده".
د وسلوالو پېښو او جنګ ځپلو ماشومانو د خوندیتوب د ځار اداري او د بشر د حقونو کمېسیون په افغانستان کې له ټولو خواوو وغوښتل، چې ماشومانو ته دې جدي پام وکړي او د ښوونځیو له ورانولو دې لاس واخلي.
د دغه رپوټ مخکې افغان دولت ویلي، چې دوی د افغان ماشومانو د ژوند ښه کولو او هغوی ته د اسانیتاوو برابرولو لپاره ځانګړي پروګرامونه پیل کړي.
د ازادي راډیو د راپور له مخې، نړیوالو ځواکونو هم ویلي، چې دوی په افغانستان کې د عامو خلکو او په ځانګړي ډول ماشومانو ژوند ته ډېر پام کوي.

ولسي جرګې د امنیتي ارګانونو مرستیالان ونه منل

د افغانستان د ولسې جرګې غړو د دوشنبې ورځې په عمومي غونډه کې د امنیتي ارګانونو مرستیالان چې د راتلونکو انتخاباتو د امنیت د ټینګښت په اړه د معلوماتو ورکولو لپاره د دې جرګې عمومي غونډې ته ورغلي وو، ونه منل. د ولسې جرګې وکیلان وایي، چې د امنیتي ارګانونو مرستیالان پوره معلومات نه لري، نو باید د دفاع وزیر او د کورنیو چارو سرپرست وزیر او د ملي امنیت د عمومي ریاست سرپرست دوی ته معلومات ورکړي.
د افغانستان د امنیتي ارګانونو مرستیالان چې د دویم ځل لپاره د ولسي جرګې د راتلونکو انتخاباتو د امنیتي تدابیرو په اړه د معلومات ورکولو په هدف د ولسې جرګې عمومي غونډې ته ورغلي وو، د دې جرګې د غړو له خوا ونه منل شول.
د افغانستان د دفاع اوکورنیو چارو وزارتونو او د ملي امنیت د عمومي ریاست مرستیالان د تیرې شنبې په ورځ هم په همدې هدف د ولسې جرګې عمومي غونډې ته بلل شوي، چې د کورنیو

چارو وزارت او د ملي امنیت د عمومي ریاست مرستیالان حاضر نه شول او د دفاع وزارت د مرستیال ځرګندونو د هغوی قناعت ترلاسه نه کړ.
د ولسې جرګې مرستیال میرویس یاسیني د دې جرګې د دوشنبې ورځې په عمومي غونډې کې په دې اړه د وکیلانو له ډیرو بحثونو نه وروسته د دوی پریکړه داسې اعلان کړه: ډېرې په دې رایه دي، چې د چهار شنبې په ورځ د حکومت لومړي کسان دې د معلومات ورکولو لپاره ولسي جرګې ته راشي او موږ بله اجنډا نه لرو".
د ولسې جرګې غړي وایي، چې د امنیتي ارګانونو مرستیالان د راتلونکو انتخاباتو د امنیتي تدابیرو په اړه بشپړ معلومات نه لري، نو ځکه د دوی په خبره د دفاع وزیر، د کورنیو چارو سرپرست وزیر او د ملي امنیت د عمومي ریاست سرپرست باید په دې اړه دوی ته معلومات ورکړي.
د افغانستان د انتخاباتو خپلواک کمېسیون هم ویلي، چې په دې هېواد کې موجوده امنیتي ستونزې د روان کال د وړي یا سنبلې د میاشتې پر اووه ویشتمه نېټه د ولسي جرګې د انتخاباتو پر وړاندې ستر خنډ دی او له دې امله دوی ډېر اندېښمن دي. ۴مخ

جنبش سبز ایران به مبارزه اش ادامه می دهد

فهیمه فرسایی

این جنبش فروکش کردنی نیست و روز به روز هم دامنش گسترده تر می شود؛ از ماه ها بدینسو در رسانه های غربی گفته می شود، مخالفان حکومت ایران خاموش مانده اند. حتا بعضی ها ناکامی جنبش سبز را اعلام می دارند. بعضی ها مانند مجلهٔ هفتگی آلمانی «شپیگل» سیاست اعمال فشار رژیم را دلیل تعیین کننده می خوانند.

ولی شیرین عبادی، وکیل مدافع ایرانی و برندهٔ جایزهٔ صلح نوبل، مطمین است که جنبش اصلاحی در آن کشور هنوزهم وجود دارد، وی می گوید:

"ببینید! جنبش دموکراتیک ایران که نام دیگر آن جنبش سبز است، علی رغم خشونت های دولتی و سرکوب شدیدی که وجود دارد، به راه خویش ادامه داده است. این جنبش ساختار یک حزب سیاسی را ندارد. یعنی عمودی نیست. جنبش دموکراتیک ایران، ساختار افقی و شبکه یی دارد. این جنبش فروکش کردنی نیست و روز به روز هم دامنش گسترده تر می شود."

یک سال قبل، بلافاصله پس از انتخابات، مظاهره کننده گان موقع را برای پیشبرد جنبش سبز، غنیمت شمردند. از لابلای شعارهای شان اهداف تحول طلبانهٔ این انکشاف درک می شود. در ابتداء روی جاده ها نعره هایی چون «این جعلکاری در انتخابات بود»، شنیده می شد. بعد از اولین دستگیری ها، اعتصاب کننده گان خواستار «آزادی تمام زندانیان سیاسی» شدند و بعداً به زودی شعارهای «استقلال، آزادی، جمهوری ایران» را سر دادند.

از دیدگاه داریوش همایون، کارشناس امور ایران مقیم فرانسه، با آنکه شعارهای افراطی تر، یکی پی دیگری بدان افزوده شد، جنبش سبز برای راه اندازی انقلابی تلاش نکرد:

"خود جنبش هم جنبش انقلابی کلاسیک نیست، انقلاب آگاهی است، به اصطلاح. همهٔ این ها به این نتیجه رسیده اند که با این سیاست و این فرهنگ سیاسی نمی شود این کشور را اداره کرد و به پیش برد."

تهدید و فشار بیشتر و دستگیری های گروهی، جواب رژیم ایران در برابر چنین خواست هایی بود. جهان از تجاوز جنسی و شکنجه در زندان های لبریز از محبوسان، آگاهی یافت. بعد از وفات آیت الله العظمی، حسینعلی منتظری، در اواخر دسمبر سال ۲۰۰۹، کشیده گی میان جناح مخالف و حکومت دوباره بیشتر شد. روحانی مذکور یک نوع مرشد جنبش اصلاحی بود و منحیث یکی از منتقدان شدید محمود احمدی نژاد، رییس جمهور ایران محسوب می شد. شماری از مظاهره چیان، شعار مرگ بر آیت الله خامنه یی، رهبر مذهبی ایران را می دادند.

پارلمان و بخشی از دستگاه حاکم، خواستار جزای اعدام برای پیروان جنبش سبز شدند. واقعاً بر عده یی از آنها، حکم اعدام عملی شد. این باعث درز عمیق میان حکومت و پارلمان گردید. داریوش همایون می گوید:

"این دوتا در کنار هم و با تأثیر روی هم عمل می کنند. اگر این جنبش نمی بود، آن ریزش صورت نمی گرفت و اگر ریزش نباشد، جنبش بخش مهمی از فرازنده گی اش را از دست می دهد. هردوی اینها بر ضد آن فرهنگ و سیاستی که عرض کردم، در حال کار اند."

در این میان، اقدامات امنیتی در ایران شدیدتر شده است. نشرات مخالفان متوقف ساخته شده است، صفحات انترنتی جدیداً تأسیس شده، فلتر می شوند و شبکه های اجتماعی چون فیس بوک مسدود می گردد. اینکه مخالفان با آنهم هنوز وجود دارند، از برکت رهبران مخالفان، میرحسین موسوی و مهدی کروبی می باشد. داریوش همایون در این ارتباط می گوید:

"نقش بسیار مؤثری بوده است و مؤثرتر هم شده است، تا اینکه این ها زبان جنبش هستند. در جاهایی که خود جنبش نمی تواند، ابراز بکند خودش را، مثل تظاهرات خیابانی. این است که سخنان اینها، مصاحبه های شان، دعوت شان از مردم که بیایند در صحنه باشند و نترسند، بسیار مؤثر است و نقش مثبت دارد."

در هفتهٔ گذشته، بیش از ۸ گروه مخالف، از جمله جنبش سبز میرحسین موسوی و حزب اعتماد ملی مهدی کروبی، درخواست اجازهٔ مظاهرات دسته جمعی را به وزارت داخلهٔ ایران داده بودند، که از طرف آن وزارت رد شده است.

ولسي جرګې د امنیتي ارګانونو مرستیالان ...

د انتخاباتوخپلواک کمېسیون له امنیتي ارګانونو غوښتي، چې د شلو ورځو په ترڅ کې د دې هېواد په سطحه د رایې ورکولو د شلو زرو محلونو د امنیت د ټینګښت په اړه دې کمېسیون ته ډاډ ورکړي.

بل لور ته د ولسي جرګې یوشمېر غړي وایي، چې بهرني ځواکونه په افغانستان کې د امنیت په ټینګښت کې مهم رول لري، نو ځکه د دوی په خبره د دې ځواکونو عمومي قوماندان باید د ولسي جرګې د راتلونکو انتخاباتو د امنیتي تدابیرو په اړه معلومات ورکړي.

د پژواک د راپور له مخې، تردې وړاندې د افغانستان امنیتي چارواکو ډاډ ورکړی، چې سرله اوسه د ولسي جرګې د راتلونکو انتخاباتو د امنیت د ټینګښت په پراخ پلان کارپیل شوی.

که څه هم لاتراوسه د دې پلان جزییات نه دي په ډاګه شوي، خو ویل کېږي چې د ولسي جرګې د روان کال د انتخاباتو د امنیت په ټینګښت کې به نړیوال ځواکونه هم له افغان امنیتي ځواکونو سره هرارې خیزه مرسته وکړي.

افغانستان؛ کابوس وحشتناکی برای خارجی ها

دی ولت

یک روزنامهٔ آلمانی با اشاره به افزایش میزان تلفات نیروهای خارجی در افغانستان و قدرت گرفتن روزافزون نیروهای طالبان در این کشور، افغانستان را کابوس وحشتناکی برای غرب توصیف کرد.

روزنامهٔ "دی ولت" در مطلبی در این باره نوشت: جنگ و خشونت در افغانستان، به نقطهٔ اوج خود نزدیک می شود. در تابستان سال جاری، باید تصامیمی دربارهٔ این جنگ اتخاذ شود. افزایش نیروهای نظامی و تغییر تکتیک در این کشور مد نظر امریکاست.

در ادامهٔ این مطلب آمده است: البته با توجه به تلفات و زیان های بسیار بالا در این جنگ روز به روز شک در این باره افزایش می یابد که آیا این تکتیک جدید واقعا موثر خواهد بود و یا باز هم قابل تحمل است. این در حالی است که افراط گرایان در این کشور خود را به عنوان نیروهای لایق مقاومت نشان می دهند.

نویسنده در ادامه با اشاره به گزارش های رسانه های غربی مبنی بر حمایت پاکستان از نیروهای طالبان در افغانستان و میزان تلفات بالای نیروهای بین المللی در این کشور نوشت: از شروع جنگ افغانستان در سال ۲۰۰۲، ۴۳ نیروی آلمانی در هندو کش جان خود را از دست داده اند. تنها در این سال، حدود ۲۵۳ نیروی خارجی که تقریبا دو سوم آنها امریکایی بودند، در این جنگ کشته شده اند.

در بخش دیگری از این مطلب، به شایستگی عمل نیروهای طالبان با وجود عملیات فشردهٔ ناتو در افغانستان اشاره شده است.

نویسنده در ادامه تاکید کرد: در حال حاضر، حمایت مردمی از تکتیک جدید مدنظر غرب در افغانستان، وجود ندارد.

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۷۷۰۷۶۲۸ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : انجینیر محمدجمیل " امیری "
همکار تخنیکی: محمدجمیل " احمد"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل: erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com